

मानीव खरेदी खताच्या फेरफार नोटी निर्गमित
करण्यापूर्वी महसूल विभागातून संबंधिताना पनाघ
नोटीसा न देण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन परिपत्रक क्र. संकीर्ण 2012/प्र. क्र. 442/ल 1
मंत्रालय, मुंबई
दि. 23 .11.2012

प्रस्तावना :

ज्या प्रकरणात खाजगी जमिनीच्या भूखंडावर आवश्यक त्या सर्व पूर्व परवानग्या घेऊन एकमजली अथवा बहुमजली सदनिकांच्या इमारतीचे बांधकाम पूर्ण करून त्यांची विक्री करण्यात आलेली आहे, तथापि अशा भूखंडाच्या अधिकार अभिलेखात संबंधित सहकारी गृहनिर्माण संस्थेची नावे अभिलिखित केली जाण्याएवजी अशा भूखंडांचे मूळ जमीन मालक अथवा यथास्थिती विकासक यांचीच नावे अधिकार अभिलेखात अभिलिखित करण्यात आलेली आहेत, अशा प्रकरणात महाराष्ट्र मालकी हक्काच्या सदनिका (बांधण्यास प्रोत्साहन देण, विक्री, व्यवस्थापन व हस्तांतरण) अधिनियम 1963 मधील कलम 11(3) मध्ये सुधारणा करून मानीव खरेदी खत (Deemed Conveyance) करून देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे.

2. राज्य शासनाच्या सहकार विभागातील अधिका-यांना असे मानीव खरेदी खत करून देण्याबाबत आदेश पारीत करण्यासाठी प्राधिकृत करण्यात आलेले आहे. नेसर्गिक न्याय तत्वानुसार सहकार विभागातील अधिकारी मूळ जमीन मालक अथवा यथास्थिती विकासक यांना सुनावणीची संधी देतात. अधिकार अभिलेखात मूळ जमीन मालक अथवा यथास्थिती विकासक यांच्या नावाएवजी संबंधित सहकारी गृहनिर्माण संस्थेचे नाव अभिलिखित करण्यासाठी मानीव खरेदी खत का करून देण्यात येऊ नये, याचे कारण दर्शविण्यास मूळ जमीन मालक अथवा विकासक यांना आदेशित करतात व तद्वारा उचित आदेश पारीत करतात. सहकार विभागाच्या अधिका-यांनी मानीव खरेदी खत करून देण्याचे आदेश पारीत केल्यानंतर मानीव खरेदी खताची नोंदणी संबंधित दुर्घटना निवंधक (Sub Registrar) यांच्याकडे करण्यात येते. संबंधित सहकारी गृहनिर्माण संस्था त्या नोंदणीकृत दस्तावेजारे अधिवक्तर अभिलेखात (गाव ननुना 7/12 अथवा यथास्थिती मिळकृत पत्रिका) नोटी करण्यासाठी तलाठी अथवा नगर भूमापन अधिकारी यांच्याकडे संबंधित कागदपत्रासह अर्ज करतात.

3. प्रचलित पद्धतीनुसार अधिकार अभिलेखात आवश्यक ते फेरबदल करण्यापूर्वी तलाठी / नगर भूमापन अधिकारी हे घुन्हा सदर मिळकृतीमध्ये संबंधीत असणा-या सर्व घ्यहीना त्यांच्या प्रस्तावित फेरबदलासंदर्भात काही म्हणणे आहे काय, यांची बाजू मांडण्यासाठी 15 दिवसांच्या मुदतीची नोटीस देतात. सदर कार्यपद्धतीत फेरबदल

करण्याबाबत विचार करण्यात आला. त्यानुसार पुढीलप्रमाणे परिपत्रक निर्गमित करण्यात येत आहे.

परिपत्रक

ज्या प्रकरणात खाजगी जमिनीच्या भूखंडावर आवश्यक त्या सर्व पूर्व परवातग्या घेऊन एकमजली अथवा बहुमजली सदनिकांच्या इमारतीचे बांधकाम पूर्ण करून त्यांची विक्री करण्यात आलेली आहे, तथापि अशा भूखंडांच्या अधिकार अभिलेखात संबंधित सहकारी गृहनिर्माण संस्थेची नावे अभिलिखित केली जाण्यारेवजी अशा भूखंडांचे मूळ जमीन मालक अथवा यथास्थिती विकासक यांचीच नावे अधिकार अभिलेखात अभिलिखित करण्यात आलेली आहेत, अशा प्रकरणात महाराष्ट्र मालकी हक्काच्या संदर्भात (बांधण्यास प्रोत्साहन देणे, विक्री, व्यवस्थापन व हस्तांतरण) अधिनियम 1963 मधील कलम 11(3) मध्ये सुधारणा करून मानीव खरेदी खत करून देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. त्यासाठी राज्य शासनाच्या सहकार विभागातील अधिकाऱ्यांना संबंधिताना सुनावणी देऊन आदेश पारीत करण्यास प्राधिकृत केले आहे.

2. मानीव खरेदी खताबाबत महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, 1966 अंतर्गत तयार करण्यात आलेल्या महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिकार अभिलेख व नोंदवहया (तयार करणे व सुस्थितीत ठेवणे) नियम, 1971 च्या नियम क्रमांक 36 मधील तस्तुदीनुसार ज्यावेळी संबंधित सहकारी गृहनिर्माण संस्था त्या नोंदवणीकृत दस्तावेजारे अधिकार अभिलेखात (गाव नमुना 7/12 अथवा यथास्थिती मिळकत पत्रिका) नोंदी करण्यासाठी तलाठी अथवा नगर भूमापन अधिकारी यांच्याकडे अर्ज करतात त्यावेळी महसूल विभागातून फेरफार नोंद अभिलिखित व निर्गमित करण्यापूर्वी अशा मिळकतीमधील संबंधिताना पुनर्श नोंदीस देण्याची आवश्यक नाही.

3. सदर सूचना आपल्या अधिपत्याखातील कार्यालयांच्या निर्दर्शनास आणण्यात याची.
4. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेताक 201211231029262619 असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

एवं धमाडे

(विद्या वाघमारे)

कक्ष अधिकारी, महसूल विभाग

प्रति,

मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई

मा. मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई

मा. राज्यमंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, जागतिक व्यापार केंद्र, कफ परेड, मुंबई

सचिव, सहकार, वस्त्रोदयोग व पणन विभाग, अंतर्राष्ट्रीय, मुंबई

सर्व विभागीय आयुक्त

सर्व जिल्हाधिकारी

जभाडंडी आयुक्त व संचालक, क्षेत्री अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

सर्व लह /उप सचिव, महसूल व वर विभाग